

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра маркетингу

07/09-322М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійного вивчення навчальної дисципліни

«Ринкова інфраструктура»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Маркетинг»
спеціальності D5 «Маркетинг»
денної і заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 5 від 28.01.2026 р.

Рівне – 2026

Методичні вказівки до самостійного вивчення навчальної дисципліни «Ринкова інфраструктура» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності D5 «Маркетинг» денної і заочної форми навчання. [Електронне видання] / Веретін Л. С., Мальчик М. В. – Рівне : НУВГП, 2026. – 54 с.

Укладачі: Веретін Л. С., к.е.н., доц., доцент кафедри маркетингу;
Мальчик М. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри маркетингу.

Відповідальний за випуск: Мальчик М. В., доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри маркетингу.

Керівник освітньо-професійної програми «Маркетинг» (гарант):
Оплачко І. О., к.е.н., доцент.

Попередня версія методичних вказівок: 06-13-244М
<https://ep3.nuwm.edu.ua/31802/1/06-13-244%D0%9C.pdf>

ЗМІСТ

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	3
2. Організаційно-методичні засади	5
3. Організація самостійної роботи.....	7
4. Вимоги до самостійної роботи	8
5. Контроль самостійної роботи	11
6. Плани самостійних занять.....	14
7. Індивідуальні завдання.....	47
8. Орієнтовна тематика самостійних творчих робіт.....	48
9. Рекомендована література	51

© Л. С. Веретін, М. В. Мальчик, 2026
© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2026

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Ринкова інфраструктура» є формування у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю D5 «Маркетинг» глибоких теоретичних знань щодо сутності, структури, функцій та принципів функціонування інфраструктури товарного ринку в сучасних економічних умовах. Дана дисципліна розглядає ключові елементи ринкової інфраструктури, механізми їхньої взаємодії, роль державного та приватного секторів у її розвитку, а також інноваційні підходи до організації інфраструктурних процесів.

Особлива увага приділяється аналізу ключових підсистем: логістичної, фінансово-кредитної, торговельно-дистриб'юторської, інформаційно-комунікаційної та організаційно-правової інфраструктури, їх специфіки для ринків товарів і послуг, а також впливу на ефективність ринкового обігу та економічне зростання.

Важливими аспектами вивчення дисципліни є оцінка ефективності інфраструктурних елементів, управління ризиками, впровадження інноваційних технологій, цифрова трансформація, а також перспективи та принципи сталого розвитку ринкової інфраструктури в умовах глобалізації.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів компетентностей, необхідних для аналізу, планування та оптимізації інфраструктури ринку товарів та послуг, розуміння принципів її функціонування та впливу на маркетингові процеси.

Завдання навчальної дисципліни «Ринкова інфраструктура»:

- ознайомлення здобувачів із концепцією товарного ринку, ринку послуг та їх інфраструктури, її складовими та функціональними особливостями;
- надання знань щодо логістичних, фінансових, інформаційних та правових аспектів інфраструктури ринку;
- формування навичок аналізу функціонування інфраструктурних елементів у взаємозв'язку з маркетинговими процесами;
- вивчення механізмів державного регулювання ринкової інфраструктури та оцінка їхньої ефективності;

- засвоєння сучасних підходів до розвитку ринкової інфраструктури, включаючи цифровізацію, автоматизацію та впровадження інновацій;
- розвиток умінь використовувати аналітичні методи для оцінки ефективності ринкової інфраструктури та прогнозування її подальшого розвитку;
- формування розуміння глобальних тенденцій розвитку товарного ринку та ринку послуг та адаптації інфраструктурних рішень до сучасних економічних умов.

Дисципліна спрямована на розвиток навичок комплексного аналізу інфраструктурних процесів, оцінки їх ефективності та розробки пропозицій щодо їх удосконалення в межах маркетингової діяльності.

Здобувач повинен знати:

- основні поняття та категорії ринкової інфраструктури ринку товарів та послуг;
- структуру, функції та особливості ключових підсистем ринкової інфраструктури: логістичної, фінансово-кредитної, торговельно-дистриб'юторської, інформаційно-комунікаційної та організаційно-правової;
- механізми взаємодії між суб'єктами ринкової інфраструктури та їх вплив на ефективність ринкового обігу;
- принципи державного та міжнародного регулювання та розвитку ринкової інфраструктури;
- сучасні технології, інновації та тренди цифрової трансформації в управлінні інфраструктурними процесами;
- ключові методи аналізу ефективності та оцінки ризиків у ринковій інфраструктурі.

Здобувач повинен вміти:

- аналізувати складові ринкової інфраструктури та оцінювати їх вплив на ефективність ринкових процесів для товарів та послуг;
- використовувати методи кількісного та якісного аналізу для оцінки інфраструктурних елементів;

- визначати фактори, що впливають на розвиток ринкової інфраструктури, та розробляти практичні рекомендації щодо її оптимізації та вдосконалення;
- оцінювати роль та механізми державного регулювання у розвитку ринкової інфраструктури;
- застосовувати сучасні цифрові технології (FinTech, е-комерція, аналітика даних) в управлінні інфраструктурними процесами;
- прогнозувати перспективи та сценарії розвитку ринкової інфраструктури на основі аналізу глобальних трендів, принципів сталого розвитку та маркетингових досліджень.

Курс спрямований на підготовку здобувачів до професійної діяльності у сфері маркетингу, забезпечуючи їх необхідними знаннями та практичними навичками для аналізу, оцінки та розвитку ринкової інфраструктури товарів та послуг. Вивчення дисципліни сприятиме формуванню системного та стратегічного мислення, глибокому розумінню ролі інфраструктурних процесів у маркетингових стратегіях підприємств та прийняттю ефективних управлінських рішень.

Програмний матеріал теоретичного курсу рекомендується вивчати у порядку, передбаченому методичними вказівками.

Методичні вказівки відповідають вимогам ECTS (European Credit Transfer System). Вони призначені для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 075 «Маркетинг».

2. Організаційно-методичні засади

Самостійна робота над поглибленим вивченням дисципліни «Ринкова інфраструктура» є невід'ємною складовою СКТС в університеті. Навчання та оцінювання знань студентів за цією системою базується на зміні акцентів з пасивного сприйняття лекційного матеріалу на активну індивідуальну роботу та особистісно-орієнтований підхід до організації самоосвіти, де самостійне навчання є ключовим елементом.

Основна мета самостійної роботи полягає в тому, щоб студент повністю засвоїв програму курсу «Ринкова

інфраструктура» та розвинув самостійність як цінну професійну якість. Ця якість проявляється у здатності впорядковувати, планувати та контролювати власну навчально-пізнавальну діяльність.

Організація самостійної роботи студентів має на меті досягнення наступних завдань: глибоке вивчення всіх тем і розділів дисципліни «Ринкова інфраструктура»; поступове формування навичок застосування отриманих теоретичних знань у майбутній професійній діяльності; вдосконалення вмінь самостійно працювати з науковою інформацією, включаючи її пошук, аналіз та узагальнення; стимулювання прагнення до постійного професійного зростання та самовдосконалення.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Ринкова інфраструктура» включає різноманітні види навчальної діяльності:

- підготовку до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу та завдань для обговорення на практичних заняттях);
- виконання практичних завдань, передбачених навчальною програмою (розв'язання вправ, підготовка виступів, презентацій тощо) та підготовку до самих практичних занять;
- самостійне вивчення окремих тем курсу згідно з навчально-тематичним планом, використовуючи рекомендовані підручники, посібники та додаткові джерела;
- виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ), спрямованого на поглиблене дослідження конкретних аспектів дисципліни та розвиток дослідницьких навичок;
- підготовку до всіх форм контролю знань, включаючи поточні опитування, модульні контрольні роботи та підсумковий контроль (іспит або залік);
- систематичне виконання навчальних завдань протягом семестру для кращого засвоєння навчального матеріалу;

- участь у роботі спеціалізованих семінарів, студентських наукових конференцій, круглих столів, олімпіад та інших науково-освітніх заходів, що відповідають тематиці дисципліни.

3. Організація самостійної роботи

Процес організації самостійної роботи студентів супроводжується комплектом регламентуючих документів, що визначають порядок їхньої індивідуальної навчальної діяльності.

Розподіл навчального часу між самостійною та аудиторною роботою студентів при вивченні курсу «Ринкова інфраструктура» встановлюється навчальним планом для спеціальності D5 «Маркетинг». При цьому беруться до уваги наявність, доступність та якість навчальних, наукових і методичних матеріалів.

Керівництво та моніторинг процесу і змісту самостійної навчальної діяльності, а також оцінка досягнутих результатів, здійснюються згідно з розкладами самостійної роботи, розробленими для студентів спеціальності «Маркетинг».

До ключових функцій самостійної роботи студентів належать:

- когнітивна (пізнавальна) – спрямована на засвоєння студентом упорядкованих знань з навчальної дисципліни;
- автономна (самостійна) – передбачає розвиток умінь і навичок, їхнє незалежне оновлення та креативне застосування в різних контекстах;
- прогностуюча – орієнтована на формування у студентів здатності заздалегідь визначати й оцінювати як очікуваний результат виконання завдання, так і сам процес його здійснення;
- корекційна – визначається здатністю студента своєчасно вносити зміни у власну діяльність з метою підвищення її ефективності;
- виховна – спрямована на становлення самостійності як важливої характеристики особистості.

4. Вимоги до самостійної роботи

Самостійна робота розглядається як важлива форма творчої діяльності студента, спрямована на розвиток ключових аналітичних та дослідницьких компетентностей, зокрема:

- ідентифікація актуальних проблем і формулювання їх сутності;
- висування гіпотез, розробка та застосування методів їхньої верифікації;
- збір первинних та вторинних даних, обґрунтований вибір або самостійне створення інструментарію для їхньої обробки;
- аналіз отриманих даних, формування обґрунтованих висновків та інтерпретація результатів;
- оцінка потенційних можливостей практичного застосування отриманих результатів;
- розробка рішень для конкретних практичних ситуацій та завдань.

Для успішного виконання самостійної роботи студент повинен володіти наступними вміннями:

1. здійснювати ефективний інформаційний пошук, критично відбирати релевантну літературу, систематизувати отримані дані та застосовувати методи їхньої обробки;
2. складати якісні конспекти та реферати опрацьованих джерел, відтворювати логічну структуру лекційного матеріалу, формулювати стислі резюме лекцій;
3. ефективно використовувати довідкові матеріали, включаючи словники, енциклопедії, статистичні збірники тощо.

Самостійна робота студента повинна відповідати наступним ключовим характеристикам:

- бути результатом індивідуальної роботи студента або студентської підгрупи (команди), де кожен учасник самостійно виконує визначену частину спільного завдання;
- представляти собою завершене дослідження, в якому розкриваються та аналізуються актуальні питання в межах певної теми або її окремих аспектів;
- демонструвати належний рівень компетентності автора в розумінні та розкритті досліджуваних питань;

- мати чітко визначену навчальну, наукову та/або практичну спрямованість і значущість для поглиблення знань або вирішення практичних проблем;
- містити елементи оригінальності, що можуть проявлятися в новому підході до аналізу, узагальненні існуючих знань або формулюванні власних ідей.

Ефективна самостійна робота студента сприяє: глибокому засвоєнню системи знань та методів навчання; розвитку розумових здібностей; формуванню гнучкого та критичного мислення; вдосконаленню навичок обробки інформації; розвитку здатності до творчої діяльності та самореалізації.

Основними формами письмових самостійних робіт студентів у межах вивчення дисципліни «Інфраструктура товарного ринку» є:

- реферат (від латинського "referre" – доповідати, повідомляти) – це стислий виклад сутності конкретного питання або теми, що базується на опрацюванні одного або декількох першоджерел (наукових публікацій, спеціалізованих періодичних видань, інтернет-ресурсів тощо). Реферат повинен містити грамотно та логічно викладені основні ідеї та концепції з використаних джерел, їхню систематизацію за різними точками зору, ключові фактичні дані та висновки, а також аргументовану власну позицію щодо розглянутого питання, порівняльний аналіз та роздуми;
- есе (від французького "essai" – спроба) – це невелике за обсягом прозаїчне розмірковування щодо певних наукових, культурних або суспільних проблем, виконане в жанрі художньої публіцистики або науково-популяризаторської творчості. Есе характеризується вільним, необов'язково вичерпним, але яскраво індивідуальним трактуванням обраної теми. Воно передбачає розвиток аргументації та аналізу, їхнє обґрунтування на основі наявних даних, інших аргументів і позицій. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення та письмового викладення власних думок. Тема есе має бути проблемною та спонукати до роздумів;
- науковий огляд – містить систематизовану інформацію з певної наукової тематики, є результатом аналізу

першоджерел і призначений для ознайомлення з сучасним станом наукової проблеми та перспективами її подальшого розвитку;

- аналітичний огляд – включає критичну оцінку інформації, представленої в досліджуваних матеріалах, виявлення сильних і слабких сторін різних підходів;
- тематичний огляд – складається на основі аналізу первинних матеріалів, об'єднаних спільною темою дослідження.

Тематика самостійних робіт може пропонуватися викладачем або ініціюватися самими студентами за попереднім узгодженням з викладачем.

Основні вимоги до оформлення реферату та есе: обсяг – 10-15 аркушів формату А-4; шрифт – Times New Roman, розмір 14; міжрядковий інтервал – 1,5; поля – по 2 см з усіх сторін; нумерація сторінок – знизу справа (на титульній сторінці номер не ставиться). Робота повинна бути скріплена.

Структура письмової самостійної роботи:

- **титульний аркуш** повинен містити повну назву університету, факультету, кафедри, назву дисципліни, вид та тему роботи, інформацію про студента (курс, спеціальність, група, прізвище, ім'я, по батькові), прізвище та ініціали науково-педагогічного працівника (викладача);
- **вступ** (обсяг: 0,5 – 1 аркуш) повинен містити обґрунтування актуальності обраної теми, визначення мети та завдань роботи, формулювання об'єкта та предмета дослідження, короткий огляд використаних джерел;
- **основна частина** (обсяг: 6 – 12 аркушів) повинна містити послідовне та логічне розкриття теоретичних засад обраної теми або проблеми на основі самостійно опрацьованих джерел. Студент здійснює аналіз, узагальнення та інтерпретацію прочитаного матеріалу, висловлює власні думки (в тому числі критичні), порівнює різні підходи до розгляду питань, аргументує свою позицію, дотримуючись наукового стилю та використовуючи фахову термінологію. За потреби можуть бути використані таблиці, графіки, діаграми для ілюстрації основних положень;

- **висновки** (обсяг: 0,5 – 1 аркуш) здійснення підведення загальних підсумків проведеного дослідження, формулювання основних висновків, визначення перспектив подальших досліджень (за наявності);
- **список використаної літератури** оформлюється в алфавітному порядку за прізвищами авторів.

Критерії оцінювання письмової самостійної роботи студента:

- самостійність виконання роботи;
- відповідність змісту роботи заявленій темі;
- якість виконання (глибина аналізу використаних матеріалів, повнота розкриття теми, стиль викладення, обґрунтованість тверджень, логічність і послідовність структури роботи);
- дотримання встановлених термінів подання роботи на перевірку;
- відповідність оформлення роботи встановленим вимогам.

Під час оцінювання роботи особлива увага приділяється самостійності опрацювання студентом обраної теми та здатності до критичного мислення.

Обов'язковим є посилання в тексті роботи на джерела інформації або ідей, запозичених в інших авторів. При дослівному цитуванні текст береться в лапки «...», а після цитати або згадування ідеї, думки, результатів дослідження у квадратних дужках зазначається номер джерела зі списку використаної літератури та номер відповідної сторінки (наприклад, [5, с. 39]). У списку використаної літератури наприкінці роботи вказуються лише ті джерела, які були фактично використані при її написанні та на які є посилання в тексті. Рекомендується посилалися на останні видання публікацій, а посилання на більш ранні видання допускаються за умови їхньої обґрунтованості метою та завданнями дослідження.

5. Контроль самостійної роботи

Ефективний контроль за самостійною роботою студентів у межах дисципліни «Ринкова інфраструктура» є важливим інструментом для забезпечення якісного засвоєння навчального матеріалу та розвитку необхідних професійних компетентностей.

Для цього застосовується комплекс різноманітних форм оцінювання, що дозволяють всебічно перевірити рівень розуміння студентами ключових концепцій та їхню здатність застосовувати отримані знання на практиці.

До основних методів контролю самостійної роботи належать:

- *Оперативний контроль на практичних заняттях.* Оцінка рівня засвоєння матеріалу здійснюється безпосередньо в процесі виконання практичних вправ та розв'язання завдань під час аудиторних занять, що забезпечує зворотний зв'язок та можливість своєчасного коригування навчання.
- *Оцінка опрацювання методичних матеріалів.* Перевірка розуміння теоретичних аспектів дисципліни через аналіз ступеня опрацювання студентами наданих методичних розробок за окремими темами курсу.
- *Аналіз складених опорних та структурно-логічних схем.* Оцінювання вміння студентів систематизувати навчальну інформацію та встановлювати міжпредметні зв'язки шляхом самостійного створення наочних структурно-логічних схем.
- *Перевірка виконання завдань попереднього вивчення.* Контроль глибини підготовки студентів до вивчення нових тем через виконання завдань, що передбачають попереднє опрацювання відповідного теоретичного матеріалу з подальшим його аналізом на заняттях.
- *Оцінювання участі в дискусіях.* Перевірка рівня самостійного осмислення проблемних та дискусійних питань дисципліни через активність студентів під час їхнього обговорення на практичних заняттях.
- *Інтерактивне оцінювання засвоєння теорії.* Контроль розуміння ключових теоретичних положень дисципліни за допомогою інтерактивних методів опитування та обговорення в аудиторії.
- *Поточна оцінка усних відповідей та виступів.* Перевірка рівня знань студентів на основі їхніх усних відповідей на запитання викладача та підготовлених повідомлень або презентацій на практичних заняттях.
- *Аналіз письмових звітів за результатами кейс-стаді.* Оцінювання здатності студентів застосовувати теоретичні

знання для аналізу конкретних господарських ситуацій та формулювати обґрунтовані рішення у письмовій формі.

- *Оцінка звітів за самостійно опрацьованими темами.* Перевірка глибини та якості самостійного вивчення студентами окремих тем дисципліни шляхом аналізу представлених ними письмових звітів.
- *Контроль за допомогою тестування та письмових контрольних робіт.* Оцінювання рівня засвоєння теоретичного та практичного матеріалу за результатами виконання стандартизованих тестових завдань або письмових контрольних робіт.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену
90–100	відмінно
82–89	добре
74–81	
64–73	задовільно
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Плани самостійних занять

Тема 1. Сутність та структура ринкової інфраструктури

Поняття ринку та ринкової інфраструктури, їх теоретико-правові засади. Функції (організаційно-комунікаційна, трансформаційно-логістична, фінансово-розрахункова, нормативно-контрольна, стимулююча). Принципи формування ринкової інфраструктури. Класифікація інфраструктури за об'єктом обслуговування, функціональним призначенням та рівнем організації. Основні структурні елементи: торгова, логістична, фінансово-кредитна, інформаційно-комунікаційна, організаційно-правова інфраструктура. Значення ринкової інфраструктури для розвитку національної економіки та реалізації маркетингової діяльності.

Тестові завдання:

1. Що таке ринкова інфраструктура?

- а) система виробництва товарів та послуг
- б) сукупність інституцій, організацій та механізмів, що забезпечують ефективне функціонування ринку
- в) мережа торговельних підприємств
- г) законодавча база для бізнесу

2. Яка функція ринкової інфраструктури пов'язана з переміщенням та перетворенням товарних потоків?

- а) організаційно-комунікаційна
- б) трансформаційно-логістична
- в) фінансово-розрахункова
- г) стимулююча

3. За якою ознакою інфраструктуру класифікують на національну, регіональну та локальну?

- а) за об'єктом обслуговування
- б) за функціональним призначенням
- в) за рівнем організації
- г) за формою власності

4. Який елемент ринкової інфраструктури забезпечує безпечне та ефективне переміщення товарів?

- а) торгова інфраструктура
- б) логістична інфраструктура
- в) фінансово-кредитна інфраструктура

г) організаційно-правова інфраструктура

5. До фінансово-кредитної інфраструктури НЕ належить:

а) комерційний банк

б) страхова компанія

в) фондова біржа

г) транспортна компанія

6. Основне призначення інформаційно-комунікаційної інфраструктури ринку — це:

а) надання кредитів

б) зберігання товарів

в) забезпечення обміну даними між учасниками ринку

г) захист прав споживачів

7. Що є основою організаційно-правової інфраструктури?

а) складські потужності

б) система нормативно-правових актів та установ

в) платіжні системи

г) торговельні майданчики

8. Як ринкова інфраструктура впливає на маркетингову діяльність підприємства?

а) обмежує можливості просування товарів

б) створює умови для ефективного доведення товару до споживача

в) усуває необхідність у рекламі

г) зменшує кількість потенційних клієнтів

9. Класифікація інфраструктури на товарну та інфраструктуру послуг здійснюється за ознакою:

а) рівня організації

б) об'єкта обслуговування

в) функціонального призначення

г) форми власності

10. Розвинена ринкова інфраструктура сприяє розвитку національної економіки, тому що:

а) збільшує державні витрати на утримання установ

б) знижує загальну ефективність бізнесу

в) забезпечує стабільність та знижує транзакційні витрати

г) призводить до монополізації ринків

Теми рефератів:

1. Сутність та основні функції ринкової інфраструктури в умовах сучасної економіки.
2. Порівняльний аналіз структурних елементів ринкової інфраструктури товарного ринку та ринку послуг.
3. Вплив розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури на ефективність ринкових процесів.
4. Роль логістичної інфраструктури у формуванні конкурентних переваг національної економіки.
5. Взаємозв'язок та взаємозалежність основних елементів ринкової інфраструктури.

Практичні завдання:

1. На прикладі конкретного товару (наприклад, фермерської продукції) опишіть, як кожен структурний елемент ринкової інфраструктури (логістичний, торговельний, фінансовий тощо) бере участь у його шляху від виробника до кінцевого споживача.
2. Проаналізуйте, які проблеми може відчувати малий бізнес у вашому регіоні через недостатній розвиток певних елементів ринкової інфраструктури (наприклад, слабка логістика, обмежений доступ до фінансування). Запропонуйте можливі шляхи вирішення цих проблем.
3. Складіть схему класифікації ринкової інфраструктури за трьома ознаками (об'єкт обслуговування, функціональне призначення, рівень організації), наведіть конкретні приклади для кожної категорії.

Тема 2. Державне регулювання ринкової інфраструктури

Теоретико-методологічні основи державного регулювання. Система та повноваження органів державної влади в Україні: органи загальноекономічного та секторального регулювання. Інструментарій регулювання товарних ринків та ринків послуг. Законодавча база регулювання. Актуальні напрями трансформації регуляторної політики: дерегуляція, цифрова трансформація, ризик-орієнтований підхід, гармонізація з правом ЄС.

Тестові завдання:

1. Що є основним теоретичним обґрунтуванням державного втручання в ринкову інфраструктуру?

- а) досконала конкуренція
 - б) ринкові несправності
 - в) теорія абсолютної переваги
 - г) автаркія
2. До органів загальноекономічного регулювання ринкової інфраструктури України НЕ належить:
- а) Антимонопольний комітет України
 - б) Державна податкова служба
 - в) Національний банк України
 - г) Державна служба з питань безпечності харчових продуктів
3. До інструментів технічного регулювання товарних ринків відноситься:
- а) ліцензування діяльності
 - б) встановлення державних стандартів
 - в) регулювання договірних цін
 - г) акредитація навчальних закладів
4. Що таке дерегуляція в контексті державної політики?
- а) посилення контролю за всіма економічними процесами
 - б) скасування надмірних адміністративних обмежень для бізнесу
 - в) перехід від ринкових до планових методів управління
 - г) встановлення нових митних тарифів
5. Який принцип лежить в основі ризик-орієнтованого підходу до регулювання?
- а) рівний контроль за всіма суб'єктами господарювання
 - б) концентрація перевірочних ресурсів на найбільш ризикованих об'єктах
 - в) повна відмова від попередніх дозволів
 - г) державне планування обсягів виробництва
6. Яка є мета гармонізації регуляторної політики України з правом ЄС?
- а) ізолювати національний ринок
 - б) ускладнити доступ іноземних товарів
 - в) запровадити єдині правила для полегшення торгівлі та інвестицій
 - г) збільшити податкове навантаження
7. До секторальних регуляторів фінансової інфраструктури належить:

- а) Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
 - б) Міністерство розвитку громад та територій
 - в) Державна казначейська служба
 - г) Державна служба статистики
8. Що регулює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг?
- а) ціни на продукти харчування
 - б) тарифи на електроенергію, газ та комунальні послуги
 - в) курс національної валюти
 - г) ставки податку на прибуток
9. Який напрям трансформації регуляторної політики передбачає активне використання цифрових технологій для надання адміністративних послуг?
- а) протекціонізм
 - б) цифрова трансформація
 - в) макроекономічна стабілізація
 - г) імпортозаміщення
10. Що є основним джерелом законодавчої бази державного регулювання ринкової інфраструктури?
- а) звичаї ділового обороту
 - б) рішення місцевих рад
 - в) закони України та підзаконні акти
 - г) внутрішні установи підприємств

Теми рефератів:

1. Еволюція системи державного регулювання ринкової інфраструктури в Україні: від планової економіки до ринкової.
2. Порівняльний аналіз функцій та повноважень антимонопольних органів України та країн ЄС.
3. Ризик-орієнтований підхід в регулюванні: світовий досвід та перспективи застосування в Україні.
4. Вплив процесу дерегуляції на розвиток малого та середнього бізнесу в Україні.
5. Цифрова трансформація регуляторної політики: електронні сервіси та автоматизовані системи контролю.

Практичні завдання:

1. Виберіть конкретний вид бізнесу. Складіть схему, яка ілюструє, які саме державні органи та якими інструментами регулюють його діяльність на всіх етапах.
2. Дослідіть одну з реформ з дерегуляції в Україні. Проаналізуйте, які конкретні адміністративні бар'єри були зняті та який економічний ефект це мало для бізнесу та споживачів.
3. Візьміть один з ключових законів України, ухвалених для гармонізації з законодавством ЄС. Поясніть, які саме норми були імплементовані та як це змінило правила для українських суб'єктів господарювання.

Тема 3. Логістична інфраструктура ринку

Поняття, сутність та еволюція логістичної інфраструктури. Специфіка логістики товарного ринку та ринку послуг. Логістична інфраструктура товарного ринку: транспортна система, складське господарство, організаційні форми.

Логістична інфраструктура ринку послуг: управління потоками клієнтів та фахівців, інформаційно-комунікаційна основа, матеріальні супутні потоки. Інтеграційні процеси та інноваційні технології в сучасній логістиці. Вплив логістичної інфраструктури на конкурентоспроможність бізнесу та економічну безпеку.

Тестові завдання:

1. Який основний об'єкт управління в логістиці товарного ринку?
 - а) потік грошових коштів
 - б) потік інформації
 - в) потік речей (товарів)
 - г) потік послуг
2. Який елемент є ключовим у складському господарстві логістичної інфраструктури товарного ринку?
 - а) автостоянки
 - б) дистрибуційні центри
 - в) офісні приміщення
 - г) торгові зали

3. Що є особливістю логістичної інфраструктури ринку послуг порівняно з товарним ринком?
 - а) управління потоками сировини
 - б) необхідність у тривалому зберіганні продукту
 - в) управління потоками клієнтів та фахівців
 - г) наявність великих складських запасів
4. До транспортної системи логістичної інфраструктури зазвичай НЕ відносять:
 - а) залізничні магістралі
 - б) автомобільні шляхи
 - в) маркетингові канали
 - г) морські порти
5. Яку технологію в логістиці використовують для автоматизованого відстеження вантажів?
 - а) RFID (радіочастотна ідентифікація)
 - б) факторинг
 - в) франчайзинг
 - г) інкотермс
6. Що таке логістичний ланцюг поставок?
 - а) послідовність транспортних засобів
 - б) сукупність усіх етапів руху товару від сировини до споживача
 - в) мережа торговельних точок
 - г) система складського обліку
7. Як розвинена логістична інфраструктура впливає на конкурентоспроможність підприємства?
 - а) збільшує витрати та терміни доставки
 - б) обмежує географію збуту
 - в) знижує логістичні витрати та підвищує швидкість обслуговування
 - г) усуває необхідність у маркетингу
8. Що відноситься до матеріальних супутніх потоків у логістиці послуг?
 - а) переказ коштів клієнтом
 - б) документи, обладнання, інструменти, необхідні для надання послуги

- в) потік клієнтів через веб-сайт
 - г) телефонні дзвінки
9. Який принцип лежить в основі сучасної інтегрованої логістики?
- а) ізоляція окремих ланок процесу
 - б) пошук компромісів між витратами логістичних ланок
 - в) максимізація запасів на кожному етапі
 - г) відмова від використання інформаційних технологій
10. Чому логістична інфраструктура є важливим фактором економічної безпеки країни?
- а) вона забезпечує лише внутрішні перевезення
 - б) вона не впливає на ціни
 - в) вона забезпечує стабільність постачань сировини, товарів та екстрену мобілізацію ресурсів
 - г) вона повністю залежить від іноземних компаній

Теми рефератів:

1. Еволюція логістичної інфраструктури: від окремих перевезень до управління інтегрованими ланцюгами поставок.
2. Особливості побудови логістичної інфраструктури для ринків послуг (на прикладі конкретної галузі).
3. Вплив інноваційних технологій (IoT, блокчейн, ШІ) на розвиток сучасної логістичної інфраструктури.
4. Роль транспортних коридорів у формуванні національної та міжнародної логістичної інфраструктури.
5. Логістична інфраструктура як основа ефективності електронної комерції.

Практичні завдання:

1. Прослідкуйте та опишіть повний логістичний ланцюг для конкретного імпортного товару в магазині (від митного оформлення на кордоні до полиці магазину). Вкажіть всі ланки, залучені види транспорту та типи складів.
2. Проаналізуйте логістичну інфраструктуру для надання послуги (наприклад, виїзний ремонт комп'ютерів, кур'єрська доставка їжі). Визначте, які потоки (клієнтів, фахівців, інформації, матеріальні супутні) необхідно організувати та які ресурси для цього потрібні.

3. Оцініть, як впровадження сучасної системи управління складськими запасами (WMS) може вплинути на ефективність роботи дистрибуційного центру. Наведіть очікувані зміни в показниках (точність відправок, швидкість комплектації, використання площ).

Тема 4. Фінансово-кредитна інфраструктура ринку

Сутність, структура та функції фінансово-кредитної інфраструктури (акумуляція, трансформація, платіжно-розрахункова, управління ризиками, інформаційна). Фінансово-кредитна інфраструктура товарного ринку: інструменти та інститути. Фінансово-кредитна інфраструктура ринку послуг: особливості, страхування професійної відповідальності, платіжні агрегатори, краудфандинг. Вплив цифровізації (FinTech) на трансформацію інфраструктури. Роль у забезпеченні стабільності та розвитку національної економіки.

Тестові завдання:

1. Яка основна функція фінансово-кредитної інфраструктури полягає у перетворенні короткострокових вкладень у довгострокові кредити?
 - а) акумуляційна
 - б) трансформаційна
 - в) платіжно-розрахункова
 - г) інформаційна
2. Який фінансовий інструмент товарного ринку забезпечує гарантію оплати товару після надання документів, що підтверджують відвантаження?
 - а) комерційний кредит
 - б) факторинг
 - в) акредитив
 - г) банківська гарантія
3. До інститутів фінансово-кредитної інфраструктури товарного ринку НЕ належить:
 - а) товарна біржа
 - б) комерційний банк
 - в) страхова компанія
 - г) транспортно-експедиторська фірма

4. Яка особливість фінансування на ринку послуг порівняно з товарним ринком?
 - а) застосування акредитивів
 - б) оцінка забезпечення у вигляді товарних запасів
 - в) орієнтація на оцінку майбутніх грошових потоків від послуг
 - г) використання товарних позик
5. Що таке факторинг послуг?
 - а) продаж боргових вимог за надані послуги факторинговій компанії
 - б) довгострокове кредитування розвитку сервісного бізнесу
 - в) страхування ризиків невиконання послуг
 - г) міжнародні розрахунки за послуги
6. Яка фінансова технологія (FinTech) дозволяє фізичним особам надавати кредити одна одній без участі банку?
 - а) онлайн-банкінг
 - б) P2P-кредитування
 - в) Open Banking
 - г) віртуальні валюти
7. Що таке краудфандинг?
 - а) страхування професійної відповідальності
 - б) фінансування проектів шляхом збору коштів від великої кількості людей через інтернет
 - в) система міжнародних електронних платежів
 - г) вид комерційного кредиту
8. Для чого сервісним компаніям потрібне страхування професійної відповідальності?
 - а) для захисту від втрати майна
 - б) для покриття збитків клієнтів, заподіяних помилками або недбалістю фахівців
 - в) для гарантії виплати кредиту
 - г) для захисту від коливань валютних курсів
9. Який принцип лежить в основі Open Banking?
 - а) захист банківської таємниці
 - б) обов'язкове відкриття нових відділень банку
 - в) надання стороннім фінансовим провайдерам безпечного

доступу до фінансових даних клієнтів за їх згодою

г) видача кредитів без перевірки кредитної історії

10. Як розвинена фінансово-кредитна інфраструктура впливає на національну економіку?

а) сприяє відтоку капіталу за кордон

б) створює перешкоди для інвестицій

в) забезпечує ефективне перерозподіл капіталу та знижує ризики бізнесу

г) підвищує рівень інфляції

Теми рефератів:

1. Роль комерційних банків у формуванні фінансово-кредитної інфраструктури товарного ринку.
2. Особливості фінансування та кредитування суб'єктів ринку послуг.
3. Вплив технологій FinTech на трансформацію традиційної банківської інфраструктури.
4. Краудфандинг та інші альтернативні способи фінансування як елемент інфраструктури ринку.
5. Страхування як інститут фінансово-кредитної інфраструктури: види та значення для стабільності ринків.

Практичні завдання:

1. Молодій IT-компанії, що надає послуги розробки програмного забезпечення, потрібні кошти для розширення команди. Порівняйте можливі шляхи залучення фінансування через елементи фінансово-кредитної інфраструктури: банківський кредит, венчурне фінансування, краудфандинг. Визначте переваги та недоліки кожного шляху для даного бізнесу.
2. Опишіть процес здійснення міжнародної торгової операції за допомогою акредитиву. Визначте роль кожного учасника (імпортер, експортер, банки) та етапи руху документів і коштів.
3. Проаналізуйте принцип роботи одного з платіжних агрегаторів або сервісів швидких платежів. Визначте, які проблеми споживачів та продавців він вирішує і як його функціонування впливає на ефективність торговельної інфраструктури.

Тема 5. Торговельна та дистриб'юторська інфраструктура ринку

Сутність, функції та логіка торговельно-дистриб'юторської інфраструктури як системи, що забезпечує рух товарів і послуг від виробника до споживача. Формати торговельної інфраструктури: оптова, роздрібна торгівля, мережевий ритейл, електронна комерція. Дистриб'юторська інфраструктура: канали розподілу, типи посередників, логістика розподілу. Особливості інфраструктури для надання послуг: фізичні точки, франчайзинг, агрегатори. Трансформація під впливом цифровізації: омніканальність, маркетплейси, D2C-моделі, інновації в останній милі.

Тестові завдання:

1. Яка основна функція торговельно-дистриб'юторської інфраструктури?
 - а) виробництво товарів
 - б) фінансування виробників
 - в) забезпечення руху товарів від виробника до споживача
 - г) встановлення державних цін
2. Який формат торгівлі передбачає продаж товарів великими партіями для подальшого перепродажу або виробничого використання?
 - а) роздрібна торгівля
 - б) оптова торгівля
 - в) електронна комерція
 - г) франчайзинг
3. Що є характерною ознакою мережевого ритейлу?
 - а) наявність одного магазину
 - б) належність декількох магазинів одній компанії з єдиним управлінням та асортиментом
 - в) торгівля лише через інтернет
 - г) відсутність власних складів
4. До типу посередників у дистриб'юторській інфраструктурі НЕ належить:
 - а) дистриб'ютор (постачальник)
 - б) дилер

- в) виробник
 - г) торговий агент
5. Що таке омніканальність у роздрібній торгівлі?
- а) стратегія продажу товарів лише в одному каналі
 - б) інтеграція всіх каналів продажу (офлайн-магазин, інтернет-магазин, мобільний додаток) для надання єдиного досвіду покупцю
 - в) відмова від онлайн-продажів
 - г) спеціалізація на продажу одного виду товарів
6. Що таке маркетплейс?
- а) фізичний ринок
 - б) інтернет-платформа, де різні продавці можуть презентувати та продавати свої товари
 - в) мережа фірмових магазинів виробника
 - г) система логістичних центрів
7. Яка модель продажів (D2C) дозволяє виробнику продавати товари безпосередньо кінцевому споживачеві, обходячи традиційних посередників?
- а) b2b
 - б) b2c
 - в) d2c
 - г) c2c
8. Який підхід у доставці товарів називають "останньою милею"?
- а) міжнародна морська перевезення
 - б) транспортування зі складу виробника на центральний склад
 - в) фінальний етап доставки від місцевого складу або пункту видачі до дверей споживача
 - г) перевезення сировини до заводу
9. Що таке франчайзинг в інфраструктурі послуг?
- а) продаж товарів за низькими цінами
 - б) надання ліцензії на використання бренду та бізнес-моделі за винагороду
 - в) оренда торгового обладнання
 - г) безкоштовне консультування

10. Як цифровізація трансформує торговельну інфраструктуру?
- а) повністю усуває потребу в фізичних магазинах
 - б) створює нові канали продажів та підвищує вимоги до інтеграції онлайн- та офлайн-процесів
 - в) робить неможливою швидку доставку
 - г) збільшує кількість ланок у каналі розподілу

Теми рефератів:

1. Еволюція форматів роздрібної торгівлі: від крамниць до омніканальних мереж.
2. Роль дистриб'юторів у ланцюгу поставок товарів промислового призначення.
3. Вплив електронної комерції та маркетплейсів на трансформацію традиційної торговельної інфраструктури.
4. Особливості побудови дистриб'юторської інфраструктури для швидкопсувних товарів (FMCG).
5. Франчайзинг як ефективна модель розвитку інфраструктури для послуг.

Практичні завдання:

1. Порівняйте дві моделі: традиційну ланцюг постачання "виробник -> оптовик -> роздрібний магазин -> споживач" та D2C-модель "виробник -> споживач". Визначте переваги та недоліки кожної моделі для виробника та споживача з точки зору контролю, витрат і швидкості.
2. Проаналізуйте роботу одного з агрегаторів послуг (наприклад, доставки їжі, таксі, квитків). Визначте, яку роль він відіграє у торговельній інфраструктурі ринку послуг, які функції виконує та які вигоди отримують постачальники послуг і споживачі.
3. Розробіть схему омніканальної стратегії для мережі магазинів одягу. Опишіть, як мають взаємодіяти онлайн-магазин, мобільний додаток, соціальні мережі та фізичні магазини, щоб забезпечити клієнту єдиний та зручний досвід покупки.

Тема 6. Організаційно-правова інфраструктура ринку

Поняття, склад та функції організаційно-правової інфраструктури як системи нормативних, стандартизованих та

правових механізмів, що забезпечують стабільність ринкових процесів. Системи технічного регулювання для товарного ринку: стандартизація, сертифікація, оцінка відповідності. Особливості регулювання ринку послуг: стандарти обслуговування, професійні стандарти, договірне право. Інститути захисту прав суб'єктів ринку: державні та громадські механізми, альтернативні способи вирішення спорів. Вплив цифровізації: нові виклики та рішення.

Тестові завдання:

1. Яка основна функція організаційно-правової інфраструктури?
 - а) перевезення товарів
 - б) надання кредитів
 - в) забезпечення стабільності та передбачуваності ринкових процесів через правові норми
 - г) реклама товарів
2. Що таке стандартизація в контексті товарного ринку?
 - а) встановлення єдиних технічних вимог до продукції
 - б) визначення обов'язкових цін
 - в) обмеження кількості виробників
 - г) надання фінансових субсидій
3. Що підтверджує документ про сертифікацію товару?
 - а) його високу роздрібну ціну
 - б) відповідність встановленим вимогам безпеки та якості
 - в) належність до певної торгової мережі
 - г) країну виробництва
4. Що таке професійні стандарти на ринку послуг?
 - а) вимоги до розміру оплати праці
 - б) норми кваліфікації та компетентності фахівців, що надають послуги
 - в) правила внутрішнього розпорядку компанії
 - г) стандарти упаковки товарів
5. До альтернативних способів вирішення спорів (АРС) НЕ належить:
 - а) судовий розгляд
 - б) медіація
 - в) арбітраж
 - г) переговори

6. Що таке смарт-контракт у цифровій економіці?
 - а) паперовий договір з електронним підписом
 - б) програмний код, що автоматично виконує умови угоди за певних подій
 - в) електронний лист з пропозицією співпраці
 - г) відеозапис переговорів
7. Який орган в Україні відповідає за державний нагляд за дотриманням законодавства про захист прав споживачів?
 - а) Національний банк України
 - б) Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів
 - в) Антимонопольний комітет України
 - г) Державна фіскальна служба
8. Що є основним викликом цифровізації для правової інфраструктури?
 - а) зникнення будь-яких правових норм
 - б) висока швидкість змін технологій та виникнення нових видів відносин, які не врегульовані законом
 - в) повний перехід на паперове документообіг
 - г) відмова від договірних відносин
9. Що таке онлайн-арбітраж?
 - а) розгляд справ судом в інтернеті
 - б) вирішення спорів між учасниками електронної торгівлі на спеціальних платформах
 - в) рекламна кампанія в соціальних мережах
 - г) автоматичне блокування сайтів
10. Навіщо потрібні цифрові ідентифікації в організаційно-правовій інфраструктурі?
 - а) для приховання особистості
 - б) для швидкої та безпечної перевірки статусу суб'єкта господарювання або права власності
 - в) для обходу регулювання
 - г) для збільшення паперових документів

Теми рефератів:

1. Система технічного регулювання в Україні та її роль у забезпеченні якості товарів.
2. Особливості договірного права у сфері надання послуг.

3. Альтернативні способи вирішення спорів (медіація, арбітраж) як інструмент ефективної організаційно-правової інфраструктури.
4. Виклики цифровізації для правового регулювання: проблеми юрисдикції, смарт-контракти, віртуальні активи.
5. Роль громадських організацій та асоціацій у захисті прав споживачів та формуванні стандартів.

Практичні завдання:

1. Простежіть процедуру обов'язкової сертифікації для конкретного виду продукції (наприклад, дитячих іграшок або низьковольтного обладнання). Визначте необхідні етапи, органи та документи.
2. Порівняйте процес укладення та виконання звичайного договору на надання послуг (наприклад, ремонту) та ідею смарт-контракту. Визначте переваги, недоліки та технічні можливості реалізації останнього.
3. Проаналізуйте функціонування державного реєстру юридичних осіб та ФОП. Визначте, яку роль цей інструмент відіграє в організаційно-правовій інфраструктурі, яку інформацію містить та як він сприяє зниженню ризиків у ділових відносинах.

Тема 7. Ринкова інфраструктура у міжнародному контексті

Глобалізація ринків та вимоги до інфраструктури: драйвери та виклики. Міжнародна логістична та митна інфраструктура для товарів: мультимодальні коридори, митні процедури, системи "єдиного вікна". Інфраструктура для міжнародного ринку послуг: транснаціональне надання, цифрові платформи. Фінансова та правова інфраструктура у ЗЕД: міжнародні розрахунки, торгове фінансування, інкотермс, міжнародний арбітраж. Роль міжнародних інституцій у гармонізації стандартів та правил.

Тестові завдання:

1. Який основний драйвер глобалізації, що підвищує вимоги до інфраструктури?
 - а) закриття національних ринків
 - б) формування глобальних ланцюгів поставок

- в) зменшення обсягів міжнародної торгівлі
 - г) відмова від контейнерних перевезень
2. Що таке мультимодальне перевезення?
- а) перевезення одним видом транспорту
 - б) перевезення вантажу кількома видами транспорту за єдиним транспортним документом
 - в) перевезення лише морським транспортом
 - г) перевезення лише небезпечних вантажів
3. Що означає митна процедура "система єдиного вікна"?
- а) необхідність звертатися до кожного контрольного органу окремо
 - б) подання документів та інформації до митного органу один раз для проходження всіх видів державного контролю
 - в) відсутність будь-якого митного контролю
 - г) сплата митних платежів у кілька етапів
4. Що регулюють правила Інкотермс?
- а) валютний курс для розрахунків
 - б) розподіл витрат та ризиків між продавцем і покупцем при міжнародній купівлі-продажу товарів
 - в) ставки митних зборів
 - г) вимоги до якості товарів
5. Який фінансовий інструмент міжнародної торгівлі забезпечує гарантію платежу від банку покупця на користь продавця?
- а) банківський переказ
 - б) документарний акредитив
 - в) чек
 - г) факторинг
6. Що таке транснаціональне надання послуг?
- а) надання послуг лише на території однієї країни
 - б) надання послуг постачальником з однієї країни споживачеві в іншій країні без комерційної присутності там
 - в) обов'язкове відкриття філії в країні споживача
 - г) надання послуг лише у фізичній присутності

7. Яку роль у міжнародній інфраструктурі ринку послуг відіграють цифрові платформи (фріланс, агрегатори)?
 - а) ускладнюють доступ до міжнародних замовників
 - б) створюють глобальні ринки для пошуку виконавців та надання послуг
 - в) обмежують конкуренцію лише національними межами
 - г) забороняють міжнародні транзакції
8. До якої категорії інфраструктури належить Міжнародний арбітражний суд при ТПП України?
 - а) логістична інфраструктура
 - б) фінансова інфраструктура
 - г) організаційно-правова інфраструктура
 - в) торгова інфраструктура
9. Яка міжнародна організація відповідає за розробку та впровадження міжнародних стандартів, наприклад, серії ISO?
 - а) Всесвітня організація торгівлі (ВТО)
 - б) Міжнародна організація зі стандартизації (ISO)
 - в) Всесвітня митна організація (WCO)
 - г) Міжнародний валютний фонд (МВФ)
10. Який основний виклик для міжнародної ринкової інфраструктури?
 - а) однаковість законодавства всіх країн
 - б) інфраструктурна нерівність та гетерогенність регулювання в різних країнах
 - в) відсутність міжнародних транспортних шляхів
 - г) повна відсутність ризиків

Теми рефератів:

1. Роль транспортних коридорів (наприклад, Транс'європейської мережі) у розвитку міжнародної логістичної інфраструктури.
2. Особливості митного оформлення товарів в Україні в контексті інтеграції до ЄС.
3. Фінансові інструменти міжнародної торгівлі (акредитиви, гарантії) та їх роль у зниженні ризиків.
4. Цифрові платформи як інфраструктура для глобального ринку послуг (ІТ-аутсорсинг, фріланс).

5. Роль міжнародних організацій (ВТО, WCO, UNCITRAL) у гармонізації правил міжнародної торгівлі.

Практичні завдання:

1. Складіть схему руху товару з Китаю до України з використанням мультимодального перевезення (морський + залізничний транспорт). Визначте ключові точки (порти, термінали), необхідні документи та основні ризики на кожному етапі.
2. Проаналізуйте, які умови Інкотермс (наприклад, EXW, FOB, CIF, DAP) найбільш вигідні для українського експортера сільськогосподарської продукції та імпортера обладнання з ЄС. Обґрунтуйте вибір.
3. Порівняйте процес найму фахівця через міжнародну фріланс-платформу (наприклад, Upwork) та традиційний спосіб (офіційне працевлаштування в країні роботодавця). Визначте, які інфраструктурні рішення (правові, фінансові, комунікаційні) роблять перший варіант можливим та ефективним.

Тема 8. Інноваційні технології та цифрова трансформація ринкової інфраструктури

Концепція технологічної трансформації ринкової інфраструктури. Цифрові платформи як нова організаційна основа ринків. Технології розподіленого реєстру та смарт-контракти: застосування в логістиці, торгівлі, реєстрації прав. Штучний інтелект та аналітика даних для оптимізації інфраструктурних процесів. Перспективні технології та виклики цифрової ери.

Тестові завдання:

1. Що означає термін «платформізація» в контексті ринкової інфраструктури?
 - а) збільшення кількості фізичних магазинів
 - б) перехід до організації ринкових взаємодій через цифрові інтернет-платформи
 - в) відмова від використання будь-яких технологій
 - г) встановлення уніфікованих цін на всі товари
2. Що є ключовою характеристикою технології розподіленого реєстру (блокчейн)?

- а) централізоване зберігання даних в одній установі
 - б) децентралізоване та захищене від модифікації зберігання інформації в мережі
 - в) обов'язкова анонімність всіх учасників
 - г) низька швидкість обробки транзакцій
3. Яку проблему в логістиці допомагає вирішити використання блокчейну?
- а) підвищення витрат на паливо
 - б) відсутність автотранспорту
 - в) низька прозорість та відстежуваність ланцюга поставок
 - г) занадто швидка доставка
4. Що таке смарт-контракт?
- а) письмовий договір у цифровому форматі
 - б) автоматизований алгоритм, що самостійно виконує умови угоди за настання певних подій
 - в) рекламний ролик про технології
 - г) вид електронного листування
5. Яке застосування штучного інтелекту (ШІ) є найбільш поширеним в торгівлі?
- а) фізичне переміщення товарів на складі
 - б) прогнозування попиту та динамічне ціноутворення
 - в) безпосереднє виробництво товарів
 - г) заміна всіх співробітників
6. Що таке «датаїзація» в ринковій інфраструктурі?
- а) зменшення обсягів даних
 - б) перетворення різних аспектів бізнесу та життя на цифрові дані для подальшого аналізу
 - в) відмова від збору інформації про клієнтів
 - г) зберігання даних лише на папері
7. Що є потенційним викликом цифрової трансформації для ринкової інфраструктури?
- а) повне усунення всіх ризиків
 - б) цифровий розрив між великими та малими підприємствами
 - г) надмірне здешевлення технологій
 - в) зникнення потреби в інноваціях
8. Як технології IoT (Інтернет речей) впливають на логістичну інфраструктуру?

- а) дозволяють відстежувати стан вантажу та умови його перевезення в реальному часі
 - б) усувають необхідність у складських приміщеннях
 - в) повністю замінюють людську працю
 - г) сприяють збільшенню паперового документообігу
9. Що таке «дематеріалізація» в економіці?
- а) збільшення виробництва фізичних товарів
 - б) перехід від фізичних активів та процесів до цифрових (наприклад, електронні квитки, документи)
 - в) руйнування матеріальних об'єктів
 - г) зниження якості товарів
10. Що може стати наслідком монополізації цифрових платформ?
- а) збільшення вибору для споживачів
 - б) зниження цін для всіх учасників
 - в) обмеження конкуренції та зростання залежності постачальників від правил платформ
 - г) підвищення прозорості ринку

Теми рефератів:

1. Блокчейн у логістиці: механізми забезпечення прозорості та відстежуваності ланцюгів поставок.
2. Штучний інтелект в аналізі поведінки споживачів та персоналізації маркетингу.
3. Цифрові платформи (маркетплейси, агрегатори) як нова форма організації ринкової інфраструктури.
4. Виклики кібербезпеки в умовах цифровізації ринкової інфраструктури.
5. Етичні аспекти використання великих даних (Big Data) та ШІ в маркетингу.

Практичні завдання:

1. Опишіть, як смарт-контракт на основі блокчейну міг би автоматизувати процес міжнародної поставки товару: від моменту відвантаження та надання документів до автоматичного здійснення платежу. Визначте ключові умови та події для спрацювання контракту.
2. Проаналізуйте, як великий мережевий ритейлер може використовувати аналітику даних та ШІ для оптимізації

роботи своєї логістичної інфраструктури (склади, доставка). Наведіть конкретні приклади можливих рішень.

3. Обговоріть проблему «цифрового розриву». Як малий бізнес може конкурувати з великими гравцями, які мають доступ до дорогих цифрових технологій? Запропонуйте можливі шляхи вирішення (наприклад, державні програми, аутсорсинг ІТ-послуг).

Тема 9. Управління ризиками в ринковій інфраструктурі

Поняття та класифікація ризиків. Операційні, кіберризики, правові, репутаційні ризики у різних підсистемах інфраструктури. Методології ідентифікації, оцінки та моніторингу ризиків. Стратегії та інструменти мінімізації ризиків. Роль регуляторних органів у забезпеченні стійкості системи. Вплив геополітичних факторів.

Тестові завдання:

1. Що таке операційний ризик в ринковій інфраструктурі?
 - а) ризик зміни валютного курсу
 - б) ризик збитків через несправність внутрішніх процесів, помилок персоналу або зовнішніх подій
 - в) ризик падіння цін на акції
 - г) ризик зростання конкуренції
2. До якої категорії ризиків належить загроза хакерської атаки на платіжну систему?
 - а) правовий ризик
 - б) репутаційний ризик
 - в) кіберризик
 - г) стратегічний ризик
3. Що таке репутаційний ризик?
 - а) ризик порушення законодавства
 - б) ризик втрати довіри клієнтів, партнерів та суспільства
 - в) ризик пожежі на складі
 - г) ризик невиконання контракту
4. Який метод управління ризиками передбачає передачу ризику іншій стороні (наприклад, страховій компанії)?
 - а) уникнення ризику
 - б) прийняття ризику

- в) передача ризику
 - г) зменшення ризику
5. Що є першим етапом процесу управління ризиками?
- а) моніторинг
 - б) оцінка
 - в) ідентифікація ризиків
 - г) впровадження заходів
6. Що таке диверсифікація як метод мінімізації ризиків?
- а) покладання на одного постачальника
 - б) розподіл активів, каналів поставок або ринків збуту для зниження залежності від одного джерела
 - в) повна відмова від діяльності
 - г) зосередження всіх ресурсів на одному напрямку
7. Яку роль у мінімізації ризиків фінансової інфраструктури відіграють регуляторні органи (наприклад, НБУ)?
- а) вони усувають всі ризики
 - б) вони встановлюють обов'язкові нормативи та правила для підтримки стабільності системи
 - в) вони не втручаються в діяльність фінансових установ
 - г) вони фінансують збитки банків
8. Що таке стресс-тестування в контексті управління ризиками?
- а) перевірка працездатності обладнання
 - б) моделювання екстремальних, але можливих сценаріїв для оцінки стійкості системи
 - в) опитування співробітників про рівень стресу
 - г) відмова від ризикованих операцій
9. Як геополітичні фактори можуть впливати на ризикованість логістичної інфраструктури?
- а) не впливають взагалі
 - б) можуть призводити до блокування транспортних шляхів, санкцій та нестабільності поставок
 - в) гарантують безперебійну роботу
 - г) сприяють зниженню вартості перевезень
10. Що таке «резервування» як інструмент мінімізації операційних ризиків?
- а) створення запасів сировини, товарів або фінансових ресурсів на випадок збоїв

- б) відмова від створення будь-яких запасів
- в) інвестування всіх коштів у ризиковані активи
- г) покладання на допомогу держави

Теми рефератів:

1. Кіберризики в сучасній фінансовій інфраструктурі: види, загрози та механізми захисту.
2. Системи управління ризиками в логістичних компаніях: від ідентифікації до моніторингу.
3. Вплив геополітичної нестабільності на ризики міжнародної торгівлі та інфраструктури.
4. Страхування як ключовий інструмент передачі ризиків у ринковій інфраструктурі.
5. Роль внутрішнього контролю та аудиту в управлінні операційними ризиками.

Практичні завдання:

1. Складіть карту ризиків для інтернет-магазину. Визначте ключові ризики в таких сферах: логістика (доставка), фінанси (платежі), кібербезпека, репутація (відгуки). Для кожного ризику запропонуйте один метод мінімізації.
2. Проаналізуйте, які ризики виникли для українських експортерів через блокування морських шляхів. Які альтернативні логістичні маршрути та інфраструктурні рішення були застосовані для їх подолання?
3. Розробіть план дій на випадок репутаційної кризи для торговельної мережі (наприклад, через скандал із якістю продукції). Визначте етапи реагування, залучені підрозділи та комунікаційні інструменти.

Тема 10. Аналіз ефективності ринкової інфраструктури

Поняття, рівні та критерії оцінки ефективності ринкової інфраструктури. Система показників для оцінки інфраструктури товарного ринку та ринку послуг. Інтегральні індекси та бенчмаркінг. Управління ефективністю на основі оцінки. Методика проведення зовнішнього та внутрішнього аудиту інфраструктурних процесів. Використання результатів аналізу для стратегічного планування розвитку.

Тестові завдання:

1. Що таке бенчмаркінг в оцінці ефективності інфраструктури?
 - а) встановлення власних стандартів без порівняння з іншими
 - б) порівняння ключових показників роботи власної інфраструктури з показниками лідерів галузі
 - в) оцінка ефективності лише за фінансовими критеріями
 - г) відмова від будь-яких вимірювань
2. Який показник найкраще характеризує ефективність складської логістики?
 - а) кількість працівників на складі
 - б) оборот складу (кількість оборотів запасів за період)
 - в) загальна площа складських приміщень
 - г) вартість оренди складу
3. Що таке інтегральний індекс в оцінці інфраструктури?
 - а) один простий показник
 - б) складний агрегований показник, що об'єднує кілька критеріїв для комплексної оцінки
 - в) внутрішній звіт для керівництва
 - г) метод аналізу зовнішніх ризиків
4. Для оцінки ефективності торговельної інфраструктури (магазину) важливий показник "продажі на квадратний метр". Що він характеризує?
 - а) загальну виручку магазину
 - б) ефективність використання торгових площ
 - в) кількість працівників
 - г) середній чек покупця
5. Який рівень оцінки ефективності передбачає аналіз роботи всієї національної логістичної системи?
 - а) макрорівень
 - б) мезорівень
 - в) мікрорівень
 - г) операційний рівень
6. Що є основним завданням внутрішнього аудиту інфраструктурних процесів?
 - а) отримання кредиту в банку
 - б) незалежна перевірка та оцінка ефективності,

- відповідності стандартам і виявлення резервів для покращення
- в) підготовка рекламної кампанії
 - г) звільнення некомпетентних працівників
7. Який показник може бути критерієм ефективності фінансової інфраструктури на макрорівні?
- а) кількість працівників у банку
 - б) доступність банківських послуг для населення (кількість відділень/банкоматів на 10 тис. мешканців)
 - в) прибуток окремого банку
 - г) ціна акцій банку на біржі
8. Що означає "управління на основі КРІ" (ключових показників ефективності)?
- а) управління на основі інтуїції керівника
 - б) постановка цілей та контроль їх досягнення через відстеження конкретних вимірюваних показників
 - в) управління без будь-яких цілей
 - г) фокус виключно на максимальному прибутку
9. Як оцінка ефективності інфраструктури пов'язана зі стратегічним плануванням?
- а) не пов'язана взагалі
 - б) результати оцінки є відправною точкою для визначення слабких місць та пріоритетних напрямів інвестицій
 - в) планування завжди відбувається до оцінки
 - г) стратегія визначається лише ринковими трендами
10. Що таке зовнішній аудит інфраструктури?
- а) перевірка, проведена власними силами компанії
 - б) незалежна оцінка, проведена сторонньою аудиторською фірмою або регулятором
 - в) опитування клієнтів
 - г) аналіз фінансової звітності

Теми рефератів:

1. Система ключових показників ефективності (КРІ) для оцінки логістичної інфраструктури підприємства.
2. Бенчмаркінг як інструмент підвищення конкурентоспроможності торговельної мережі.

3. Методики оцінки якості та доступності інфраструктури ринку послуг (на прикладі фінансових або медичних послуг).
4. Роль аудиту (внутрішнього та зовнішнього) в забезпеченні стабільності фінансової інфраструктури.
5. Інтегральні індекси для порівняння розвитку ринкової інфраструктури різних країн або регіонів.

Практичні завдання:

1. Вам потрібно оцінити ефективність роботи нового дистрибуційного центру мережі супермаркетів. Запропонуйте три конкретні та вимірювані показники (KPI), за якими ви будете це робити, і поясніть, що саме кожен з них характеризує.
2. Уявіть, що ви консультант. Мережа АЗС хоче порівняти ефективність своєї роботи з основним конкурентом. Розробіть план проведення бенчмаркінгу: які саме процеси чи показники варто порівнювати і звідки можна отримати інформацію про конкурента?
3. На основі уявних даних (складіть самі) про два регіони (кількість банківських відділень, середній час очікування в черзі, кількість банкоматів, відсоток населення з банківськими рахунками) розрахуйте простий інтегральний індекс доступності фінансової інфраструктури для кожного регіону та зробіть висновок.

Тема 11. Перспективи розвитку ринкової інфраструктури

Методологічні підходи до прогнозування розвитку ринкової інфраструктури. Вплив глобальних мегатрендів на трансформацію інфраструктури товарного ринку та ринку послуг. Сценарії розвитку ключових підсистем інфраструктури. Формування політики розвитку ринкової інфраструктури в умовах невизначеності: принципи гнучкого регулювання, сприяння інтероперабельності, орієнтація на стійкість та результативність, партнерство з приватним сектором.

Тестові завдання:

1. Що таке сценарне планування розвитку інфраструктури?
 - а) розробка одного ідеального плану на всі випадки життя
 - б) побудова кількох альтернативних майбутніх картинок

- (сценаріїв) для підготовки до різних умов
в) планування на основі минулого досвіду
г) відмова від будь-якого планування через невизначеність
2. Який глобальний мегатренд змушує переглядати логістичну інфраструктуру в бік коротших та різноманітніших ланцюгів поставок?
- а) цифрова трансформація
 - б) неолокалізація та решорінг
 - в) кліматичні зміни
 - г) демографічне старіння
3. Що таке технологічна дорожня карта в контексті розвитку інфраструктури?
- а) географічна карта з розміткою заводів
 - б) стратегічний план, що показує еволюцію технологій та необхідних інфраструктурних рішень у часі
 - в) графік руху транспорту
 - г) список вимог до обладнання
4. Що означає принцип "гнучкого регулювання" для розвитку інфраструктури?
- а) жорсткі та незмінні правила
 - б) постійні зміни законів без попередження
 - в) створення регуляторних рамок, які дозволяють адаптуватися до нових технологій і бізнес-моделей
 - г) повна відсутність будь-якого регулювання
5. Що таке інтероперабельність інфраструктурних систем?
- а) працездатність системи в ізоляції
 - б) здатність різних систем (напр., платіжних, логістичних) взаємодіяти та обмінюватися даними без перешкод
 - в) максимальна швидкість однієї системи
 - г) найнижча вартість експлуатації
6. Як демографічні зрушення (старіння населення) впливають на інфраструктуру ринку послуг?
- а) не впливає
 - б) підвищує попит на послуги для молоді
 - в) створює зростаючий попит на медичні, соціальні та побутові послуги для літніх людей
 - г) зменшує потребу в будь-яких послугах

7. Що таке "партнерство держави та приватного сектора" (ДПС) в інфраструктурі?
 - а) повна відповідальність держави за все
 - б) повна відповідальність бізнесу за все
 - в) співпраця для фінансування, будівництва та експлуатації інфраструктурних об'єктів (наприклад, доріг, портів)
 - г) конкуренція держави і бізнесу
8. Який підхід до розвитку інфраструктури стає ключовим в умовах невизначеності?
 - а) будівництво потужних, але негнучких систем
 - б) орієнтація на стійкість (резилієнтність) та здатність системи відновлюватися після шоків
 - в) інвестування лише в перевірені рішення минулого
 - г) відмова від довгострокових інвестицій
9. Що таке тренд-вотчинг?
 - а) перегляд старих фільмів
 - б) систематичне відстеження та аналіз нових тенденцій, що можуть вплинути на майбутнє
 - в) очікування, що тренди з'являться самі
 - г) аналіз лише фінансових показників
10. Сценарій розвитку "зеленої логістики" найбільше залежить від:
 - а) зниження вимог до екології
 - б) здешевлення палива для вантажівок
 - в) регуляторного тиску, попиту споживачів на екологічність та технологій в альтернативних видах палива
 - г) збільшення кількості авіаперевезень

Теми рефератів:

1. Вплив цифрової трансформації на майбутнє торговельної інфраструктури: від омніканальності до метавсесвітів.
2. Сценарії розвитку транспортної інфраструктури України в умовах євроінтеграції та відбудови.
3. "Зелена" трансформація як драйвер змін в логістичній та енергетичній інфраструктурі.
4. Перспективи розвитку фінансової інфраструктури: від CBDC до децентралізованих фінансів (DeFi).

5. Роль інноваційних кластерів та хабів у формуванні інфраструктури майбутнього.

Практичні завдання:

1. Запропонуйте три можливі сценарії розвитку мережі зарядних станцій для електромобілів в Україні на найближчі 5 років. Сценарії повинні враховувати різну динаміку попиту, інвестицій та державної підтримки. Дайте коротку назву кожному сценарію.
2. Ви – радник міністра. Назвіть два найбільш перспективні напрями для державно-приватного партнерства (ДПП) у відновленні транспортної інфраструктури України. Для кожного напрямку поясніть, чому саме ДПП є ефективною моделлю в даному випадку.
3. Опишіть, як принцип "орієнтації на результативність" може бути реалізований у контракті на будівництво нової ділянки автодороги. Наведіть приклад умови оплати, яка буде залежати не лише від факту будівництва, але і від якості роботи дороги після введення в експлуатацію.

Тема 12. Сталий розвиток ринкової інфраструктури: принципи, виклики та інструменти

Філософсько-теоретичні засади концепції сталого розвитку. Міжнародно-правові рамки: Цілі сталого розвитку ООН (ЦСР) та їх вплив на інфраструктурну політику. Триєдина основа сталого розвитку (екологічна, соціальна, економічна стійкість) та системні вимоги до ринкової інфраструктури. Трансформація ключових підсистем інфраструктури товарного ринку та ринку послуг в контексті сталого розвитку. Інституційні механізми та інструментарій впровадження принципів сталого розвитку.

Тестові завдання:

1. Яка з Цілей сталого розвитку ООН (ЦСР) найбільш прямо стосується інфраструктури?
 - а) ЦСР 3: Гарне здоров'я та благополуччя
 - б) ЦСР 9: Інновації та інфраструктура

- в) ЦСР 14: Життя під водою
 - г) ЦСР 16: Мир, правосуддя та ефективні інститути
2. Що означає "екологічна стійкість" для ринкової інфраструктури?
- а) максимізація прибутку
 - б) мінімізація негативного впливу на довкілля та раціональне використання ресурсів
 - в) створення максимальної кількості робочих місць
 - г) забезпечення технічної надійності
3. Що таке соціальна стійкість в контексті інфраструктури?
- а) використання дешевих матеріалів
 - б) забезпечення справедливого та інклюзивного доступу до інфраструктурних послуг для всіх верств населення
 - в) будівництво тільки в великих містах
 - г) збільшення експорту
4. Що таке "зелена логістика"?
- а) логістика з використанням виключно зелених автомобілів
 - б) організація перевезень та складської діяльності, що спрямована на зниження викидів CO₂ та іншого впливу на довкілля
 - в) доставка овочів і фруктів
 - г) логістика для екологічних товарів
5. Який фінансовий інструмент сприяє сталому розвитку інфраструктури?
- а) кредити без будь-яких умов
 - б) "зелені" облігації, кошти від яких ідуть на фінансування екологічних проєктів
 - в) податкові пільги для всіх компаній
 - г) пряме державне фінансування всіх проєктів
6. Що таке ESG-критерії інвестування?
- а) критерії оцінки компаній лише за фінансовими показниками
 - б) набір критеріїв (екологічних, соціальних та корпоративного управління), що враховуються інвесторами при прийнятті рішень
 - в) критерії оцінки швидкості інтернету
 - г) вимоги до дизайну упаковки

7. Як принцип "економічної стійкості" може застосовуватися до інфраструктурного проекту?
- а) проект повинен бути технічно складним
 - б) проект повинен бути довгостроково фінансово життєздатним та генерувати кошти для самоокупності та обслуговування
 - в) проект повинен бути завершений максимально швидко
 - г) проект не повинен приносити прибутку
8. Що таке інклюзивна фінансова інфраструктура?
- а) інфраструктура для багатих клієнтів
 - б) система, що забезпечує доступ до базових фінансових послуг (рахунки, платежі, кредити) для вразливих груп та населення віддалених районів
 - в) інфраструктура тільки для онлайн-банкінгу
 - г) система міжнародних розрахунків
9. Що таке "циркулярна економіка" та як вона пов'язана з інфраструктурою?
- а) економіка лінійного споживання "взяти-зробити-викинути"
 - б) модель економіки, спрямована на максимальне продовження життєвого циклу продуктів та матеріалів (повторне використання, ремонт, переробка), що потребує відповідної збірно-логістичної інфраструктури
 - в) економіка, що базується на сільському господарстві
 - г) економіка, орієнтована на видобуток корисних копалин
10. Який інструмент державної політики може стимулювати бізнес до "зелених" інвестицій в інфраструктуру?
- а) підвищення податків на інновації
 - б) пільгове оподаткування або субсидії для проектів, що відповідають критеріям сталості
 - в) заборони на використання нових технологій
 - г) скасування будь-якого регулювання

Теми рефератів:

1. Ціль сталого розвитку № 9 та її роль у формуванні національної інфраструктурної політики України.
2. Впровадження принципів циркулярної економіки в логістичній інфраструктурі: системи зворотньої логістики та переробки.

3. Соціальна відповідальність бізнесу у розвитку доступної інфраструктури (на прикладі будівництва пандусів, адаптації сайтів).
4. "Зелені" облигації та інші інструменти сталого фінансування інфраструктурних проєктів.
5. Інклюзивність як принцип розвитку фінансової інфраструктури: мікрофінансування, фінансова грамотність.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте роботу великого торговельного центру з точки зору трьох основ сталого розвитку. Запропонуйте по одній конкретній ініціативі для покращення його екологічної, соціальної та економічної стійкості.
2. Розробіть концепцію "зеленого" маршруту для служби кур'єрської доставки в місті. Які конкретні заходи (технічні, організаційні) можна запровадити, щоб зменшити вуглецевий слід від їхньої діяльності?
3. Ви – менеджер банку. Запропонуйте три конкретні фінансові продукти або послуги, спрямовані на підвищення фінансової інклюзивності (доступності) для пенсіонерів або жителів сільської місцевості. Поясніть, як кожна пропозиція вирішує конкретну проблему цих груп.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчального процесу, що створює умови для реалізації творчих можливостей студента. враховує його уподобання. нахили.

Індивідуальні завдання можуть включати написання рефератів. проведення польових та кабінетних досліджень, підготовка та участь в олімпіадах, конференціях тощо.

8. Орієнтовна тематика самостійних творчих робіт студентів

1. Сутність, структура та класифікація сучасної ринкової інфраструктури.
2. Функції ринкової інфраструктури та їх трансформація в умовах глобалізації.
3. Державне регулювання ринкової інфраструктури в Україні: інститути, інструменти, проблеми.
4. Ризик-орієнтований підхід в державному регулюванні ринкової інфраструктури.
5. Цифрова трансформація органів державного регулювання ринків.
6. Логістична інфраструктура товарного ринку: транспортна система та складське господарство.
7. Особливості логістичної інфраструктури ринку послуг.
8. Інноваційні технології (ІоТ, блокчейн, ШІ) в сучасній логістичній інфраструктурі.
9. Розвиток мультимодальних транспортних коридорів в Україні.
10. Фінансово-кредитна інфраструктура товарного ринку: інститути та інструменти.
11. Особливості фінансово-кредитної інфраструктури ринку послуг.
12. Вплив технологій FinTech на трансформацію фінансової інфраструктури.
13. Альтернативне фінансування (краудфандинг, P2P) як елемент ринкової інфраструктури.
14. Торговельна інфраструктура: еволюція форматів від оптової торгівлі до маркетплейсів.
15. Дистриб'юторська інфраструктура: канали розподілу та логістика останньої милі.
16. Омніканальність як майбутнє торговельної інфраструктури.
17. Інфраструктура для надання послуг: франчайзинг, агрегатори, віртуальні платформи.
18. Система технічного регулювання та стандартизації в Україні.

19. Організаційно-правова інфраструктура захисту прав споживачів.
20. Альтернативні способи вирішення спорів (медіація, арбітраж) в ринковій інфраструктурі.
21. Цифрові інструменти в правовій інфраструктурі: смарт-контракти, онлайн-арбітраж.
22. Глобалізація ринків та вимоги до міжнародної інфраструктури.
23. Міжнародна логістична та митна інфраструктура: системи "єдиного вікна".
24. Інфраструктура для міжнародного ринку послуг: цифрові платформи та регулювання.
25. Міжнародні фінансові інструменти (акредитиви, інкотермс) в торгівлі.
26. Роль міжнародних інституцій (ВТО, ISO) у гармонізації інфраструктурних стандартів.
27. Цифрові платформи як нова організаційна основа ринків.
28. Технології розподіленого реєстру (блокчейн) в ринковій інфраструктурі.
29. Штучний інтелект та аналітика даних для оптимізації інфраструктурних процесів.
30. Кіберризика в ринковій інфраструктурі та механізми захисту.
31. Управління операційними та репутаційними ризиками в ринковій інфраструктурі.
32. Системи управління ризиками в логістичних та фінансових інститутах.
33. Методології оцінки ефективності ринкової інфраструктури.
34. Ключові показники ефективності (KPI) для різних підсистем ринкової інфраструктури.
35. Бенчмаркінг як інструмент підвищення ефективності інфраструктури.
36. Сценарії розвитку ринкової інфраструктури в умовах невизначеності.
37. Вплив глобальних мегатрендів на трансформацію ринкової інфраструктури.

38. "Зелена" трансформація ринкової інфраструктури: виклики та інструменти.
39. Цілі сталого розвитку (ЦСР) та їх вплив на інфраструктурну політику.
40. Циркулярна економіка та її вимоги до логістичної інфраструктури.
41. Соціальна інклюзивність та доступність ринкової інфраструктури.
42. Інструменти сталого фінансування інфраструктурних проектів ("зелені" облігації).

Структура та рекомендації до написання творчої роботи

- **Титульна сторінка**
- **Зміст**
- **Вступ** (актуальність теми, мета, завдання, об'єкт/предмет дослідження – 1-2 стор.)
- **Основна частина**
- **Висновки** (узагальнення результатів – 1-2 стор.)
- **Список використаних джерел** (15-20 джерел)
- **Додатки** (за потреби: таблиці, схеми, зображення)

9. Рекомендована література

Базова

1. Вавдіюк Н. С., Мельничук М. Д. Менеджмент Індустрії 4.0 : навч. посіб. для здобувачів закладів вищої освіти / уклад. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 182 с.
2. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз : навч. посібник. Одеса : ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
3. Ілляшенко С. М. Маркетингова товарна політика : підручник. Суми : ВТД: Університетська книга. 2023. 234 с.
4. Лойко Д. П., Вотченікова О. В., Удовіченко О. П., Котляр М. А. Управління якістю : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2024. 336 с. ISBN 978-966-2025-94-1.
5. Маркетинг : навч. посібник / М. В. Мальчик, Н. А. Гонтаренко, О. В. Попко, З. О. Толчанова, Б. О. Король, О. В. Мартинюк, С. І. Коваль; за заг. ред. д.е.н., проф.. Мальчик М. В. Рівне : НУВГП, 2014. 444 с.
6. Окландер М. Маркетингова товарна політика : навч. посібн. К. : Центр навчальної літератури. 2020. 248 с.
7. Комерційне товарознавство : навч. посіб. / Павлова В. А. та ін. Київ : Кондор, 2023. 286 с.
8. Інфраструктура товарного ринку : навч. посіб. / Пилявець В. М. та ін. 2-ге вид., допов. і перероб. Київ : Каравела, 2024. 220 с.
9. Товарознавство (Виробнича сфера) : навч. посіб. / Плахетко Я. Л. та ін. Львів : Магнолія 2006, 2024. 400 с. ISBN 978-966-2025-67-5.
10. Ринкова інфраструктура : навч.-метод. посіб. для організації практичних занять та самостійної роботи студ. спец. 051 «Економіка» / уклад. Б. О. Шевченко. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 33 с.
11. Ринкова інфраструктура : навч.-метод. посіб. для організації практичних занять та самостійної роботи студ. спец. 051 «Економіка» / уклад. Б. О. Шевченко. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 33 с.

12. Сохацька О. М., Панасюк В. М., Роговська-Іщук І. В., Вінницький С. І. Фундаментальний та технічний аналіз міжнародних ринків. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 309 с.

Допоміжна література

1. Веретін Л. С. Методичні підходи до оцінювання ефективності маркетингової діяльності підприємства. *Вісник НУБГП. Серія: Економічні науки*. 2019. Вип. 2 (86). С. 23–32.
2. Веретін Л. С., Шимко О. В. Інфраструктура аграрного товарного ринку: проблеми розвитку та потенціал інтеграції в глобальні ланцюги. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15542808>.
3. Веретін. Л. С., Балдич Л. В. Інфраструктурні рішення для збереження якості продукції у ланцюгу постачання товарів. *Ефективна економіка*. № 5. 2025: URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/issue/view/222>.
4. Класифікація організаційно-правових форм господарювання. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb288217-94#Text>.
5. Коротун О. П., Веретін Л. С. Державна політика цифровізації ринкової інфраструктури в Україні: виклики, інституційні механізми та шляхи удосконалення. *Актуальні питання економічних наук*. Випуск 15, 2025 URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/783/776>.
6. Коротун О. П., Веретін Л. С. Інфраструктурна трансформація ринку товарів і послуг в умовах цифровізації та сталого розвитку. *Бізнес-навігатор*. Випуск 4 (81) 2025. С. 323–327. URL: https://www.business-navigator.ks.ua/journals/2025/81_2025/51.pdf
7. Коротун О. П., Веретін Л. С. Міжнародний досвід цифрової трансформації ринкової інфраструктури: уроки для державної політики України. *Ефективна економіка*. № 9 (2025). URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/7579>.
8. Коротун О. П., Веретін Л. С. Теоретико-методологічні засади державного регулювання цифровізації інфраструктури споживчих ринків у контексті сталого розвитку. *Інфраструктура ринку*. Випуск 85, 2025. С. 8–15. URL: https://www.market-infr.od.ua/journals/2025/85_2025/4.pdf.

9. Маркетингово-логістичні процеси в економіці: теорія та практика : монографія / Мальчик М. В., Попко О. В., Гонтаренко Н. А., Толчанова З. О., Мартинюк О. В., Коваль С. І., та ін.; за редакцією Мальчик М. В. Рівне : НУВГП, 2015. 197 с.
10. Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). 2023 НУВГП. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/28552/>.
11. Стратегічне управління. Антикризове управління : навч. посібник / Кібік О. М., Котлубай В. О., Хаймінова Ю. В., Редіна Є. В., Белоус К. В. Одеса, 2019. 208 с.
12. Толчанова З. О., Кравчук І. М. Фактори маркетингової стратегії виходу вітчизняних підприємств на міжнародні ринки. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія: Економічні науки. 2024. Вип. 2(106). С. 248–257. URL: 231-240. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/31549/1/Ve10623.pdf>.
13. Шимко О. В., Веретін Л. С. Маніпулятивні технології в системі впливу на поведінку споживачів. Бізнес Інформ. №1. 2025. С. 531–537. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2025&abstract=2025_1_0_531_537.
14. Koval V., Kryshthal H., Udovychenko V., Soloviova O., Froter O., Kokorina V., Veretin L. Review of mineral resource management in a circular economy infrastructure. Mining of Mineral Deposits. Mining of Mineral Deposits, 17(2), 2023. pp 61-70. <https://doi.org/10.33271/mining17.02.061> (SCOPUS)
15. Malchyk M, Popko O., Martyniuk O., Hontarenko N, Oplachko I. O. Tools for marketing management of industrial enterprises in Ukraine based on the principles of sustainable development. International Journal of Management. 2020. Vol. 11(4). P. 385–394 (SCOPUS). URL: http://www.iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_4/IJM_11_04_038.pdf
16. Malchyk M., Popko O., Oplachko I., Martyniuk O., Tolchanova Z. The Impact of Digitalization on Modern Marketing Strategies and Business Practices (Transformation). Review of Economics and

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 03.12.2025).
2. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії наукової бібліотеки НУВГП. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua> (дата звернення: 15.12.2025).
3. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2210-III (із змінами та доповненнями від 14.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 11.12.2025).
4. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII (із змінами та доповненнями від 17.06.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (дата звернення: 10.12.2025).
5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII (із змінами та доповненнями від 21.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text> (дата звернення: 10.12.2025).
6. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 № 270-96/ВР (із змінами та доповненнями від 04.02.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 11.12.2025).